

తెలుగుజాతి పత్రిక

అమ్మనుడి

నుడి నాడు నెనరు

సెప్టెంబరు 2016

సంపుటి : 2
సంచిక : 7
రు.20/-లు
తెనాలి

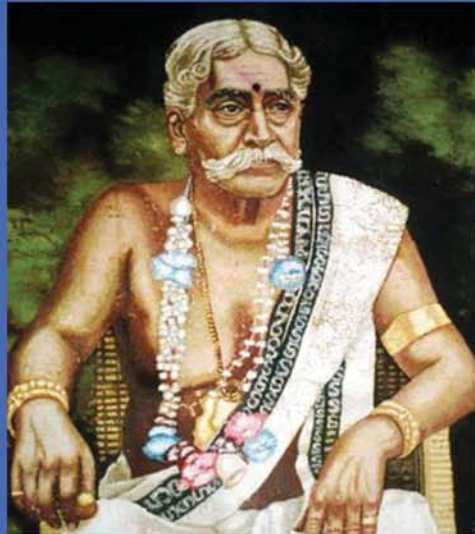
తెలుగు
ఆధునిక కవిత్వానికి
విశాల చిత్రంగా
ఊరేగింపుగా సాగిన
కవి, విమర్శకుడు
ఆవంత్స సోమసుందర్
ఆనందంగా, గర్వంగా,
రీతిగా నిష్క్రమించారు

సెప్టెంబరు 9 : కాళోజీ జయంతి

తెలంగాణ

తెలుగు భాషాదినోత్సవం

హరికథకు మారుపేరు

కీ.శే. ఆదిభట్ల నారాయణదాసు.

సంస్కృతం, ఇంగ్లీషుతో సహా

అనేక భాషల్లో పండితుడు.

అచ్చతెలుగుపై ఆయనకున్న

పట్టుకు, పట్టుదలకు సాటిలేదు.

ఒలింపిక్స్లో భారతదేశానికి
వెండి పతకాన్ని గెలుచుకొచ్చిన
తెలుగమ్మాయి సింధు

తెలుగు అభివృద్ధి ప్రాధికార సంస్థ ఏర్పాటు; పాఠశాల విద్యలో, ఇంటర్లో తెలుగు :

ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి సంసిద్ధత

ద్రావిడ భాషా కుటుంబం

మొట్టమొదటిసారి 1856లో ప్రాన్సిస్ ఎలిస్ వైట్ అనే ఒక బ్రిటిష్ పౌర అధికారి, దక్షిణ భారతదేశంలో మాట్లాడే తెలుగు, కన్నడం, తమిళం, మలయాళం, తుళు, కొడగు, గోండి మొదలైన ద్రావిడ భాషలు సంస్కృత జన్యాలు కావనీ అవి తమంతట తాము ఒక భాషాకుటుంబ పరిధిలోకి వస్తాయనీ నిరూపించే ప్రయత్నం చేశారు. ఈ విషయాన్ని 1816 లో ఎలెక్జాండర్ కామ్ప్బెల్ ప్రకటించిన 'ఏ గ్రామర్ ఆఫ్ తెలుగు ఆర్ జెంటూ లాంగ్వేజ్' అనే గ్రంథానికి రాసిన పరిచయ వ్యాఖ్యలో విపులంగా చర్చించారు. ఈ విషయంపై 40 ఏండ్ల తర్వాత ద్రావిడ భాషాకుటుంబం లేక దక్షిణ భారతీయ భాషాకుటుంబ తులనాత్మక వ్యాకరణం' అనే పేరుతో రాబర్ట్ కార్లెయిల్ (1856) విస్తృత గ్రంథాన్ని రచించడంతో ప్రపంచ మంతటా ద్రావిడ భాషలపై సరికొత్త పరిశోధనలకు తెరతీసినట్లుంది.

ఆంధ్ర, తమిళ భాష తెప్పుడు చీలినవి?

మూల ద్రావిడభాషలో నుండి ఆంధ్ర శాఖయు, తమిళ శాఖయు నెప్పుడు చీలి యుండును? సంస్కృతముతో సంబంధము వచ్చిన తరువాతనా? పూర్వము? పూర్వమే యని నా తాత్పర్యము. ఏలయన ఐతేరేయ బ్రాహ్మణ కాలము వఱకే ఆంధ్రులు వేఱు తెగ గున్నట్లు స్పష్టము. తెగ నివాసస్థలము వేఱై నపుడు భాషయు వేఱై యుండవలెను. కావున క్రీ.పూ.౧౫౦౦ వఱకే మూల ద్రావిడములో నుండి యీ రెండు శాఖలు విడిపోయినవి. విడిపోయినను, రెండును, కర్ణాటాది భాషలును ఇరుగు పొరుగున నుండుటచిట్టియు, సన్నిహితీతో సంస్కృతమునకు స్నేహ మధికమగుట వలనను తరువాతి కాలమునఁగూడ నొక దానినిఁజూచి మఱియొకటి పెక్కు విషయములు నేర్చుకొనుచుండె ననుటకు సందేహము లేదు. మతము, తత్వజ్ఞానము, మొదలయిన విషయములందు సంస్కృతమే అందఱకు గురువు గనుక, ఈ భాష లన్నిటిలోను ఒకే విధమైన సంస్కృత తత్వములును, తద్భవములును ప్రవేశించుట అశ్చర్యము కాదు.

(కీ.శే.కొమరాజు వేంకట లక్ష్మణరావు గారి రచన 'తెలుగు భాషాతత్వము' గ్రంథము నుండి)

అభ్యుదయ రచయితలలో అగ్రగణ్యుడు ఆవంతు సోమసుందర్ కనుమరుగయ్యారు. ఆయన పట్ల శ్రద్ధాంజలిగా రెండు వ్యాసాలు...హరికథా పితామహ కీ.శే.ఆదిభట్ల నారాయణదాసు గారి అచ్చతెనుగు రచన 'బడిపద్దెము'... తెలంగాణ తెలుగు భాషాదినోత్సవంగా సెప్టెంబరు 9న జరుగనున్న కాళోజీ జయంతి...తెలుగు కీర్తిని చాటిచెప్పిన క్రీడాకారిణి సింధు...

లోపలి పుటలలో....

సంపాదకీయం : ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రికి జేజేలు	-డా॥సామల రమేష్ బాబు	7	
కంప్యూటర్ : కంప్యూటర్లో తెలుగు	-రవ్వానుద్దీన్ షేక్	9	
హైకోర్టు తీర్పు : వెలుగు చాటిన తెలుగు	-డా॥సామల రమేష్ బాబు	12	
హైకోర్టు తీర్పు : మాతృభాష-ప్రపంచీకరణ	-డా॥సామల రమేష్ బాబు	14	
ముఖ్యమంత్రికి లేఖ :	.....	16	
తెలుగుకు వెలుగు :	.....	17	
తెలంగాణలో భాషోద్యమం : మాతృభాష తెలుగులోనే తెలంగాణ	.....	19	
క్రీడారంగం : సింధు విజయం దేశానికి కీర్తికిరణం	కాటూరు రవీంద్ర త్రివిక్రమ్	20	
అచ్చతెనుగు : బడి పద్దెము	-కీ.శే.ఆ.నారాయణదాసు	21	
సాహితీరంగం : సాహిత్య చరిత్ర రచన...	-డా॥మధురాంతకం నరేంద్ర	24	
శ్రద్ధాంజలి : సోమసుందర్ కు శ్రద్ధాంజలి	-పన్నాల సుబ్రహ్మణ్యభట్టు	30	
శ్రద్ధాంజలి : సాహితీ సమరయోధుడు సోమసుందర్	-పెనుగొండ లక్ష్మీనారాయణ	32	
మనసులో మాట : తగ్గినసారం-హెచ్చిన ఆడంబర భారం	-డా॥వావిలాల సుబ్బారావు	34	
పిట్టచూపు : నగర జీవన పరిస్థితులపట్ల చూపు సారించాలి	-చలసాని నరేంద్ర	37	
తెలుగులెంక సూక్తులు :	-డా॥ఆదిభైరవ నారాయణరావు	37	
మనరాజులు-బిరుదులు : కళింగాంధ్రను పాలించిన రాజులు	-డా॥ఈమని శివనాగిరెడ్డి	39	
తమిళనాడు వార్తలు : తెలుగువాణి కార్మికమం	.....	41	
తెలుగువాణి చరిత్ర : సబ్బినాడులో లభించిన రెండు శాసనాలు	-సి.శ్రీనివాసరాజు	42	
వార్తలు :	.....	44	
జనవాణి :	.....	48	
సమీక్షలు :	.....	49	
బయటి తెలుగు కథల మాలిక :	ఓ సంచారి అంతరంగం	-రంగనాథ రామచంద్రరావు	26
కవితలు	మా తెలుగు సింధుకు విజయాక్షర హారతి	-సస్పిధానం నరసింహశర్మ	5
	వర్ణమాల	-డా॥ఎన్.గోపి	18
	మాతృదేవోభవ	-గుర్రాల రమణయ్య	36
	లక్ష్మణం ఒక దిక్కుచి	-డా॥కత్తి పద్మారావు	43

కైసేత, ముఖచిత్ర అలంకరణ : కలిమిశ్రీ

ఫోటోలు : తమ్మా శ్రీనివాసరెడ్డి

రేఖాచిత్రాలు : బాలి, చిదంబరం పకపకలు : సరసి

రచనలు, ఉత్తరాలు పంపుటకు చిరునామా

డాక్టర్ సామల రమేష్ బాబు, సంపాదకుడు, అన్నమిడి,

జి-2, శ్రీ వాయుపుత్ర రెసిడెన్సీ, హిందీ కళాశాల వీధి, మాచవరం, విజయవాడ-520004.

దూరవాణి: కార్యాలయం : 0866-2439466 సంపాదకుడు : 9848016136

e-mail : editorammanudi@gmail.com

పత్రికలో రచయితలు వ్యక్తం చేసే అభిప్రాయాలు వారి స్వంతం. వారితో పత్రిక యాజమాన్యం, సంపాదకుడు ఏకీభవించవలసిన అవసరం లేదు.

సంపాదకుడు డా॥ సామల రమేష్ బాబు

శాలివాహన శకం 1938 : దుర్ముఖినామ సంవత్సర శ్రావణ

* (సెవ్వాపి) అమావాస్య గురువారం మొదలు భాద్రపద

* (ముంగానాపి) బహుళ అమావాస్య శుక్రవారం వరకు

* సెవ్వాపి * ముంగానాపి : తెలుగు నెలలు

• చందా వివరాలు •

	వ్యక్తులకు	సంస్థలకు	విదేశీయులకు
శాశ్వత చందా :	రూ.5000	రూ.7500	--
5 సం॥ :	రూ.1000	రూ.1500	150 డాలర్లు
3 సం॥ :	రూ. 700	రూ.1000	75 డాలర్లు
1 సం॥ :	రూ. 240	రూ. 400	25 డాలర్లు

ఎం.ఓ. లేదా తెనాలిలో చెల్లునట్లు బ్యాంకు డి.డి.ని 'అమ్మనుడి' పేర పంపాలి. చెక్కు పంపేట్లయితే దయచేసి అదనంగా రు.30 లు చెర్చి పంపండి.

ఆన్లైన్ ద్వారా చందాను పంపేవారు NEFT / RTGS ద్వారా 'అమ్మనుడి'-యాక్సిస్ బ్యాంకు, తెనాలి శాఖకు పంపాలి.

AMMA NUDI - AXIS BANK, TENALI

అకౌంట్ నెం. **915020010550189**

IFSC Code : UTIB0000556

ఆన్లైన్లో చందాను పంపినవారు, ఆ వెంటనే దయతో - చిరునామా, ఫోన్ నెం. తదితర వివరాలను జాబుద్వారాగాని, ఫోన్ మెసేజి ద్వారాగాని తెలుపగలరు.

చందాలు పంపడం, దానికి సంబంధించిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలకు చిరునామా **డా॥ సామల లక్ష్మణబాబు**, ప్రచురణకర్త, 'అమ్మనుడి' 8-386, జీవక భవనం, అంగలకుదురు పోస్టు, తెనాలి గుంటూరు జిల్లా - 522 211. ఫోన్ : 9440448244

ఇ-మెయిల్ : ammanudi@gmail.com

చందాదారులు కోరినట్లయితే ఆన్లైన్లో కూడా పత్రికను పంప గలము. ఇందుకోసం మీ ఇ-మెయిల్ ఐడిని తప్పక తెలుపగలరు.

చందాదారులకు సూచనలు

1. చందా కాలం ముగింపు తేదీ - పత్రిక కవరుమీద మీ చిరునామా పై భాగంలోనే ఉంటుంది. గమనించండి.
2. చందా పూర్తయ్యేందుకు ఒక నెల ముందే దయచేసి మీ చందాను పంపించండి.
3. మీ ఇంటి నెంబరుతో పూర్తి చిరునామాను, పిన్కోడ్ నెంబరుతో సహా తెలియపరచాలి. మీ ఫోన్ నెంబరును, వుంటే మీ మెయిల్ ఐడి ని తెలపాలి.
4. మీ చిరునామా మారినట్లయితే దయచేసి వెంటనే తెలియజేయండి.

రచయితలకు సూచనలు

1. విభిన్న అంశాలపై వ్యాసాలను పంపవచ్చు. ముద్రణలో 1 నుండి 3 పుటలకు మించకుండా ఉండాలి. అన్నిరంగాలలో తెలుగు వారి శ్రేయస్సుకు సంబంధించిన రచనలను పంపండి. విమర్శలు విషయం పైనే ఉండాలి గాని వ్యక్తులపై గురిపెట్టి చేయరాదు. అప్రజాస్వామిక రచనలను తీసుకోలేము. సరళమైన తెలుగులో వ్రాయాలి. 2. రచనలను యూనికోడ్లో గాని, అనుఫాంట్స్లో గాని టైప్ చేసి లేదా ఎ4 సైజు కాగితంపై వ్రాసి, స్కాన్ చేసి editorammanudi@gmail.com కు పంపాలి. లేదా కొరియర్ / రిజిస్టర్డ్ / సాధారణ పోస్టులో పంపవచ్చు. 3. రచనతోపాటు రచన స్వంతమేనని, ఇతర పత్రికలకు గాని, ఇంటర్నెట్ పత్రికలకు గాని పంపలేదని, పరిశీలనలో లేదని, ఇంతవరకు ఎక్కడా ప్రచురణ కాలేదని హామీపత్రాన్ని స్పష్టంగా వ్రాసి పంపాలి. పోస్టల్ చిరునామా, ఫోన్ నెం., ఇ-మెయిల్ కూడా ఇవ్వాలి. ఈ వివరాలు లేని రచనల్ని తీసుకోలేము. 4. మాకు పంపే రచన నకలును మీ వద్ద ఉంచుకోండి. ప్రచురణకు ఎంపిక చేయని రచనలను తిప్పి పంపడం వీలుకాదు.

కథారచయితలకు, కవులకు విన్నపం

1. మాట్లాడుకొనే తెలుగులో వ్రాసిన కథల్ని 'నడుస్తున్న చరిత్ర' ప్రచురించిన సంగతి చదువరులకు, రచయితలకు తెలిసిందే. ఈ సంప్రదాయాన్ని 'అమ్మనుడి' పత్రిక కొనసాగిస్తున్నది. పాత్రల సంభాషణలు తప్పనిసరిగా మీ ప్రాంతంలో మాట్లాడుకొనే తెలుగు తీరులో ఉండాలి. కథాచిత్రణ కూడా మీ తెలుగు తీరులోనే ఉంటే మంచిది. కఠినమైన సమాసాలను ఉపయోగించవద్దు. తేలికైన తెలుగు మాటలు కుదరకపోతే జనం వాడుకలోని ఇతర ప్రాంతాల తెలుగు మాటల్ని వ్రాయవచ్చు. తప్పనిసరి అయితే తప్ప ఏ ఇతర భాషల మాటలను ఉపయోగించవద్దు. ఈ సూచనలే కవితలకూ వర్తిస్తాయి.
2. 'అమ్మనుడి'లో ప్రచురణకు తీసుకొనే కథలు, కవితలు తెలుగు వారి సామాజిక, భాషాసంస్కృతుల వికాసానికి తోడ్పడేవిగా ఉండాలి. ప్రతినెలా ఒకటి లేక రెండు కథలను మాత్రమే ప్రచురించగలం. ముద్రణలో 2 లేక 3 పుటలకు మించకుండా ఉండేవాటినే తొలి ఎంపికకు తీసుకుంటాము. కవితలు 20 నుంచి 30 వరుస (లైను) లకు మించకూడదు.

నడుస్తున్న చరిత్ర (2013 నవంబరు వరకు)

అమ్మనుడి (2015 మార్చి నుండి...)

పాత సంచికలు విడిగా గాని, సంపుటి (వాల్యూం) బౌండులుగా గాని కావలసినవారు సంప్రదించండి.

అమ్మనుడి, జి-2, శ్రీ వాయుపుత్ర రెసిడెన్సీ, హిందీ కళాశాల వీధి, మాచవరం, విజయవాడ-4.

ఫోన్ : 98480 16136, 0866-2439466

తెలుగులకు సుఖ ప్రపంచం
 గెలిచావమ్మా! తెలుగు తల్లిగా నేనెంకా
 మనకొత్తంలే నెలవెచ్చివుంది!!

మా తెలుగు సింధుకూ...విజయాక్షరహారం

నిద్రలేని సమరక్రీడ శిక్షణ విరిసిందా?
 భద్రసాహసాల మాత రుద్రమ్మే పూనిందా!
 రియోలో బ్యాటుతో ఉయ్యాలై చెలగినావు
 అయోమయంలో ఎదుటివారు అబ్బురపడ ఆడినావు
 ఇంతుల నతిసాహసాల గెలుపులే ఇక విందు
 ఇరువదొక్క ఏదుల తెలుగమ్మాయిగ కనువిందు
 అందరు తమ ఎదల నిన్ను అందలాల కెక్కించగ
 అండరు డ్రెనేజి స్కీము కులమేలను లెక్కించగ!
 ఆబగ ప్రేమగ 'తెలుగు తల్లుల' చేతులనుండి
 యాబదారు అక్కరాల దండలు నీ మెడనిందా!
 విజయరామణీయకం విఖ్యాతం నీ చరితం
 వెండియు వెండియు గెలుపుల కీరితకే స్వాగతం
 రజిత కీర్తి ఖచిత రచిత భవనవాస యువతీ!
 సహితాధిక విజయార్జిత శిఖరమ్మై నిలుచుత!
 కోట్ల కోట్ల కళ్ళవెలుగు భూగోళము నందు
 ఆటల 'బేడ్మింటను' వెలిగావు తెలుగు సింధూ!

-సన్నిధానం నరసింహశర్మ, 92920 55531

'అమ్మనుడి'లో ప్రచురణ కోసం వార్తలను పంపేవారికి సూచనలు

1. అమ్మనుడిలో - తెలుగు భాష, సంస్కృతి, సాహిత్య సభల వార్తలను ప్రచురిస్తాము. అయితే తెలుగు భాషోద్యమానికి చెందిన వార్తలకు తొలి ఎంపిక వుంటుంది. అయితే పంపే వారు ఆ కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించే సంస్థకు చెందినవారై వుండాలి. వార్త వివరాలు, ఫోటోలతో పాటు ఆ సభకు చెందిన అహ్వోన పత్రాన్ని, ఉత్తరాన్ని జతచేయాలి. సోషల్ గ్రూప్స్- గూగుల్ గ్రూప్స్, వికీపీడియాలో పెట్టుకొనే సమాచారాన్ని ఆధారంగా తీసుకొని వార్తలను ప్రచురించజాలము. నేరుగా editorammanudi@gmail.com కు మెయిల్ చెయ్యాలి. లేదా విడిగా పోస్టులో పంపవచ్చును. 25వ తేదీ దాటిన తర్వాత వచ్చే వార్తలను వెంటనే రానున్న పత్రికలో వేయలేము. వార్త ప్రాధాన్యతను బట్టి క్లుప్తంగా ఆ తర్వాతి నెలకు పరిశీ

లించబడుతుంది.

2. తెలుగు భాషారక్షణ, అభివృద్ధికి చెందిన వార్తలు, ఆసక్తి కలిగించే ప్రభుత్వ/ప్రజలకు చెందిన విశేషాలను పంపించవచ్చు.
3. రెండు తెలుగు రాష్ట్రాలకు బయట వున్న తెలుగు వారికి చెందిన వార్తలను 'అమ్మనుడి'లో ప్రచురణకై ప్రత్యేక శ్రద్ధతో పరిశీలిస్తాము. పంపించండి.

వార్తలు పంపవలసిన చిరునామా:

సంపాదకుడు, జి-2, శ్రీ వాయువుత్ర రెసిడెన్సీ, హిందీ కళాశాల వీధి, మాచవరం, విజయవాడ-520004.

దూరవాణి: కార్యాలయం : 0866-2439466

సంపాదకుడు : 9848016136

e-mail : editorammanudi@gmail.com

✽

మీరు 'అమ్మనుడి' చందాదారులేనా?

'అమ్మనుడి' పత్రికకు చందాదారులు పంపే చందా సొమ్మే ఆధారం. కనుక-

1. తాము చందాదారులైతే మీకు పంపే పత్రికపై చందా ఏ నెల వరకు ఉన్నదీ పేర్కొని వుంటుంది. దయచేసి దానిని గమనించి, సకాలంలో మీ చందా సొమ్మును పంపించి పత్రికను ఎల్లప్పుడూ అందుకోండి.
2. తాము చందాదారులు కాకపోయినా, తమకు గౌరవప్రతిగా (కాంప్లిమెంటరీగా) ఉచితంగా అందుతూ వుండవచ్చు. అటువంటి మిత్రులకు పత్రిక నచ్చితే, దయచేసి చందాను పంపించి తోడ్పడగలరు. పత్రిక నచ్చకపోయినా, మీకు ఆసక్తి లేకపోయినా 'పత్రికను పంపవద్దు' అని దయచేసి ఒక కార్డుపైగాని, ఎస్.ఎం.ఎస్/మెయిల్ గాని పంపించి సహకరించగోరుతున్నాము.
3. పత్రికకు చందాను చెల్లించేవారు తమ ఇష్టాన్ని బట్టి శాశ్వత చందా (రు.5000/లు) గాని, 5 సం॥ల చందా (రు.1000/లు) గాని, 3 సం॥ల చందా (రు.700/లు) గాని పంపి పత్రికకు ఆర్థికంగా తోడ్పడగలరు. వీలుగాకపోతే సం॥చందా రు.240/లు పంపించి ఏటా పునరుద్ధరించుకొనవచ్చు.

-ప్రచురణకర్త, అమ్మనుడి

తెలుగువారిగా మీ ఉనికిని చాటుకొనేందుకు ఈ పాటింపులు తప్పనిసరి

ఆహ్వాన పత్రికలు : మీ ఇంట్లో జరిగే పెళ్ళిళ్ళకు, పుట్టినరోజు, పుష్టిపూర్తి మొ|| ఏ వేడుకకైనా పిలుపు (ఆహ్వానం)లను తెలుగులో ముద్రించండి. తెలుగువారు కానివారిని కూడా మీరు పిలుస్తున్నట్లయితే వారి కోసం ఆ ఆహ్వాన పత్రిక మీదే వేరొకవైపు గాని, విడిగా గాని ఆంగ్లంలో లేదా అవసరమైన మరో భాషలో కూడా ముద్రించండి కానీ తెలుగులో ప్రముఖంగా ఉండాలి.

మన ఉనికికి గుర్తులు మన భాష, మన సంస్కృతి మాత్రమే. వాటిని వదలిపెట్టిన తర్వాత మనకు గుర్తింపు, మర్యాద ఉండవు. ఇతర భాషలను, సంస్కృతులను గౌరవిస్తూనే మన ప్రత్యేకతను మనం కాపాడుకొందాం.

మీరెక్కడ నివసిస్తున్నా- తెలుగు ప్రాంతం కానిచోట నివసిస్తున్నా- ఈ సంప్రదాయాన్ని పాటించండి. కంప్యూటర్లలో 'యూనికోడ్'లో ప్రపంచమంతటా తెలుగు అక్షరాలు అందుబాటులో ఉన్నప్పుడు మనకెందుకు చింత!

విజిటింగ్ కార్డులు..అవి మన గుర్తింపు చీటీలు

మనం గుర్తింపు చీటీలను -విజిటింగ్ కార్డులను- వేయించుకోవడం ఈ రోజుల్లో పరిపాటి అయింది. ఉద్యోగరీత్యా, వ్యాపార రీత్యా గాని అవి అవసరమవుతాయి. అటువంటి అవసరాలు లేకపోయినా, మన చిరునామా, ఫోన్, ఇ-మెయిల్ వివరాలను తెలుపడానికి గాని- అన్నిటికీ ఈ గుర్తింపు చీటీలు/విజిటింగ్ కార్డులు ఇప్పుడు మన జీవితంలో ఎంతో అక్కరపడుతున్నాయి. వాటిని ఇంగ్లీష్లోనే వేయించాలనే 'రూల్' ఏమీ లేదు. తెలుగులో వాటిని ఇవ్వడం మనకు ఆత్మగౌరవం. అవసరమైతే తెలుగు అక్షరాల క్రిందే ఇంగ్లీషులో కూడా ఇద్దాం..లేదా కార్డుకు మరోవైపున ఇద్దాం. ఏమంటారు?

తెలుగుజాతి (ట్రస్టు) విన్నపం

'నడుస్తున్న చరిత్ర' ప్రోత్సాహంతో ఆంధ్రప్రదేశ్లోనే కాక, పొరుగు రాష్ట్రాల్లోనూ నివసిస్తున్న తెలుగువారి శ్రేయస్సుకు, తెలుగు భాషోద్యమ నిర్మాణానికి కృషి జరిగింది. దక్షిణ భారతదేశమంతటా చిక్కగా అల్లుకొని, మొత్తం దేశంలోనేకాక, అనేక ఇతర దేశాల్లో కూడా భాషా సాంస్కృతిక మూలాలను విస్తరించుకొనివున్న తెలుగుజాతిలో చైతన్యాన్ని పెంపొందించి, వారిలో సంఘీభావాన్ని, భావసమైక్యతను బలపరచవలసిన అక్కరను గుర్తించిన కొందరు కార్యకర్తలు అందుకోసం పనిచేస్తున్నారు. అయితే, అనివార్య కారణాల వల్ల నడుస్తున్న చరిత్ర పత్రికను 2013 నవంబరు నుంచి నిలిపి వేయవలసి వచ్చింది. మళ్ళీ పత్రికను ప్రచురించడంతోపాటు తెలుగు నుడి, చరిత్ర, జాతి ముందడుగుకు అవసరమైన పుస్తకాల ప్రచురణను, ప్రచార కార్యక్రమాలను చేపట్టాలని తలపెట్టాము. ఇందుకోసం 'తెలుగుజాతి' పేరిట ఒక ట్రస్టును నమోదు చేయించాము. (92/2014). తెలుగు అమ్మనుడిగా కలిగినవారు ఎక్కడ నివసిస్తున్నా, వారి శ్రేయస్సు కోసం ఈ సంస్థ పనిచేస్తుంది.

2015 మార్చి నుంచి **అమ్మనుడి** పత్రికను ప్రచురిస్తున్నాము. పుస్తకాల ప్రచురణ కార్యక్రమంలో భాగంగా తొలుత స.వెం.రమేశ్ వ్యాసాల సంకలనం 'ఎల్లలు లేని తెలుగు'ను విడుదల చేశాము. త్వరలోనే మరికొన్ని ప్రత్యేకమైన పుస్తకాలను వెలువరించ బోతున్నాము. ఈ ట్రస్టును బలమైన పునాదులపై, తగినన్ని వనరులతో బలపరచటానికి మీ అందరి చేయూత కావాలి. ట్రస్టు నిర్మాణంలో తోడ్పడాలని విన్నవిస్తున్నాము.

**ట్రస్టుకు విరాళాలనిచ్చి
తోడ్పడ గోరుతున్నాము.**

రాజ పోషకులురు. 1,00,000/-లు

పోషకులు రు. 25,000/-లు

విశిష్ట పోషకులు రు. 50,000/-లు

ప్రోత్సాహకులు రు. 10,000/-లు

దాత ఫోటోను, క్లుప్తంగా పరిచయాన్ని 'అమ్మనుడి' పత్రికలో ప్రచురిస్తాము.

దాతలందరినీ శాశ్వత చందాదారులుగా పరిగణించి పత్రికను ప్రతివెలా పంపిస్తాము. ట్రస్టు ప్రచురించే పుస్తకాలను కూడా ఉచితంగా పంపిస్తాము.

సొమ్మును చెక్ / డ్రాఫ్టుగా / ఆన్లైన్లో 'TELOGUJAATHI' పేర పంపాలి. యాక్సిస్ బ్యాంక్, సికిందరాబాదు.

అకౌంట్ నెం. 914020020387880 I.F.S.C.Code : UTIB0000068

డా|| సామల రమేష్బాబు, మేనేజింగ్ ట్రస్టీ, 9848016136 ట్రస్టీలు : పారుపల్లి కోదండరామయ్య 9505298565,

డా||వెన్నిసెట్టి సింగారావు 9393015584, స.వెం.రమేశ్ 8500548142, సామల లక్ష్మణబాబు 9440448244

ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రికి జేజేలు

ఎట్టకేలకు ముఖ్యమంత్రి గౌ.శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు కరుణించారు. మన మొరలనాలకించారు. ఆయన 2014లో కొత్త ఆంధ్రప్రదేశ్ కు ముఖ్యమంత్రి అయినప్పటినుండీ తెలుగు భాషోద్యమకారులు వేడుకొంటూనే వున్నారు...నేరుగానూ, పత్రికా ప్రసార మాధ్యమాల ద్వారానూ. చివరగా ఈ తెలుగు భాషాదినోత్సవానికి ముందుగా అత్యవసర అంశాలను మాత్రమే ప్రస్తావిస్తూ ముఖ్యమంత్రి గారికి ఒక లేఖను అందజేయడంతో పాటు, ఆంధ్రజ్యోతి దినపత్రికలో ప్రచురణ ద్వారా అందరికీ తెలియపరచింది- తెలుగు భాషోద్యమ సమాఖ్య. ఈ లేఖపై సమగ్ర స్పందనే తెలుగు భాషాదినోత్సవ సందర్భంగా విజయవాడలో జరిగిన ప్రభుత్వ సభలో ముఖ్యమంత్రిగారి ఉపన్యాసంలో భాగంగా వచ్చింది. వారి ఉపన్యాసానికి ముందుగా ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ ఉపసభాపతి గౌ.శ్రీ మండలి బుద్ధప్రసాద్ చేసిన ప్రసంగంలో ప్రస్తావించిన కీలక అంశాలన్నింటిపై ముఖ్యమంత్రిగారు స్పందించారు. తగిన సమయంలో సరైన సలహాలనిచ్చి ముఖ్యమంత్రి గారికి తోడుగా నిలిచిన శ్రీ మండలి బుద్ధప్రసాద్ తెలుగు భాషోద్యమ సమాఖ్య వ్యవస్థాపకుల్లో ఒకరన్న సంగతిని మనం మరువరాదు.

ముఖ్యమంత్రి గారి ప్రసంగంలో ఒక ముఖ్యాంశం- తెలుగు అభివృద్ధి ప్రాధికార సంస్థ(తెలుగు డెవలప్ మెంట్ అథారిటీ)ని ఏర్పాటు చేస్తామని ప్రకటించడంతోపాటు దాని రూపురేఖలను, విధివిధానాలను రూపొందించేందుకు శ్రీయుతులు మండలి బుద్ధప్రసాద్, పల్లె రఘునాథరెడ్డి, పరకాల ప్రభాకర్, ఎన్.శ్రీకాంత్ (భాషా సాంస్కృతిక శాఖ కార్యదర్శి)లతో ఒక కమిటీని ప్రకటించి, నెలరోజుల్లోగా నివేదికనివ్వాలని వారిని ఆదేశించడం. తర్వాత రోజునే ఇందుకు సంబంధించిన జీ.వో.కూడా వచ్చేసింది.

2012లో ఫిబ్రవరి 21న అంతర్జాతీయ మాతృభాషాదినోత్సవం నాడు హైదరాబాదులో సమాఖ్య నడిపిన నిరసనదీక్షకు నాటి ప్రతిపక్ష నాయకుడిగా చంద్రబాబు గారు వచ్చి సుమారు అరగంట పైగా ప్రసంగించి బలపరిచిన సమాఖ్య డిమాండ్లలో మొదటిది- తెలుగుకు ప్రత్యేక మంత్రిత్వశాఖను, దాని క్రింద ఒక అభివృద్ధి ప్రాధికార సంస్థను ఏర్పాటు చెయ్యాలని. ఆ ఏడాది చివరిలో తిరుపతిలో జరిగిన ప్రపంచ మహాసభలో నాటి ముఖ్యమంత్రిగారు దీన్ని ఆమోదిస్తూ ప్రకటించి, 2013 డిసెంబరు 31 జి.వో.నెం.909ని ఇచ్చారు. మంత్రిత్వ శాఖను మాత్రమే ఇచ్చి ప్రాధికార మండలిని ఏర్పాటు చెయ్యకపోవడం వల్ల ప్రయోజనం లేని వ్యవస్థ ఏర్పాటు యింది. దీనిపై నాటి నుండీ సమాఖ్య ఆందోళన చేస్తూనే వుంది. చివరకు ఆలస్యంగానైనా ఈ లోటును పూర్తి చేయడానికి ముఖ్యమంత్రిగారు సిద్ధపడినందుకు సంతోషంగా వుంది. రాష్ట్రంలో తెలుగును ఒక సమర్థవంతమైన, అత్యాధునికభాషగా తీర్చిదిద్దేందుకు, బోధనాపాలనా రంగాల్లో తెలుగును క్రియాశీలం చేసేందుకు ఒక ఆయుధంగా దీన్ని చెయ్యాలన్నదే భాషోద్యమకారుల లక్ష్యం.

భాషా సంస్కృతులకు సున్నితమైన సంబంధం వుంది. కాని, భాషకు ఉన్న ప్రత్యేక అవసరాల్ని గుర్తించకుండా వాటిపై శ్రద్ధ వహించకుండా-సాంస్కృతిక కార్యక్రమాల నిర్వహణతోనే భాషాసేవ పూర్తి అవుతుందని అనుకోకూడదు. కొన్నివందల ఏళ్ళ క్రిందటి భాషావసరాలు వేరు; నేటి అవసరాలు వేరు. ఇది గుర్తించిన వారు గనుకే గిడుగు, గురజాడలు వాడుక భాషోద్యమాన్ని నిర్వహించారు. భాషను ప్రజాస్వామీకరించే దిశగా కావలసిన దారులనేర్పరిచారు. భాషా ప్రయోజనాలను సర్వజనోపయోగ్యం చేసుకొనేందుకు దాన్ని నేటి అన్ని అవసరాలనూ తీర్చేదిగా అన్ని రంగాల్లో వాడుకలోకి తెచ్చుకోవాలి. ఇందుకు మౌలికం, కీలకమూ విద్యారంగం. అది ప్రాథమిక విద్యతోనే మొదలవుతుంది. ఆ దశలోనే ఇప్పుడు తెలుగును నులిమివేస్తున్నారు. ఆ రకంగా తెలుగుజాతి మూలాలనే తుంచివేస్తున్నారు. దీన్ని గమనించి పెద్దలు, భాషోద్యమకారులు-పాఠశాల విద్యంతా మాతృభాషలో వుండాలని, కనీసం ప్రాథమిక విద్యలో నైనా మాతృభాషలోనే ఉండాలని మొత్తుకొంటున్నారు. ఇందుకోసం శ్రీ

సంపాదక హృదయం

బుద్ధప్రసాద్ 2003లోనే శాసనసభలో ప్రయివేటు బిల్లును ప్రవేశపెట్టగా పెద్ద చర్చ జరిగింది. ఈ అంశాన్ని అందరూ ఒప్పు కున్నవారే కానీ, వెంటనే ఇంతటి చర్య తీసుకోవడానికి ప్రభుత్వానికి ఇబ్బందులున్నాయనీ, బుద్ధప్రసాద్ గారు తమ బిల్లును ఉపసంహరించుకోవాలనీ మంత్రి శ్రీ మండవ వెంకటేశ్వరరావు కోరారు. అందుకు బదులుగా 1వ తరగతి నుండి 10వ తరగతి వరకు- అది ఏ మీడియం బడి అయినా- రాష్ట్ర అధికార భాష తెలుగును ఒక సబ్జెక్టుగా తప్పనిసరి చేస్తామని వాగ్దానం చేయడంతో బిల్లును బుద్ధప్రసాద్ గారు వెనక్కు తీసుకున్నారు. ఆ పర్యవసానంగానే జి.వో.నెం.86ను ప్రభుత్వం ఇచ్చింది. నాటి ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడు గారే. కానీ, ఆ జి.వో.ను ఎన్నడూ చిత్తశుద్ధితో ప్రభుత్వాలు అమలు చెయ్యలేదు. పోయిన ఏడాది తెలుగు భాషాదినోత్సవం నాడు- ఒక సబ్జెక్టుగా తెలుగును తప్పనిసరిగా బోధించేట్లు చూస్తామని చంద్రబాబు నాయుడు గారే చెప్పారు. పనుల ఒత్తిడిలో మరచిపోయారు. అధికారుల సంగతి తెలిసిందే కదా. ఇప్పుడైనా జి.వో.నెం.86ను గుర్తుకు తెచ్చుకున్నందుకు వారికి ధన్యవాదాలు. అయితే ఆచరణ ఎలా వుంటుందో వేచి చూడాలి. ఇక- ఇంటర్మీడియట్లో తెలుగు సంగతి. దీనిపై గత 13 ఏళ్ళుగా అందరూ వాగ్దానాలు చేసినవారే. కాని అమలు కానే లేదు. ఇప్పుడు తాజాగా ముఖ్య మంత్రి గారు చేసిన వాగ్దానం అమలులోకి వస్తుందో లేదో చివరిసారిగా వేచి చూడాలి.

ఈ అంశాలతోపాటు మరొక ముఖ్యమైన అంశం. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఒక భాషారాష్ట్రంగా తన ఉనికిని కాపాడుకోవడానికి తీసుకోవలసిన కనీస చర్యలు - పాలనలో తెలుగును అన్నిస్థాయిల్లో ఉపయోగించడంతోపాటు ఎటు చూచినా తెలుగు కని పించేటట్లు, వినిపించేటట్లు పాలనాపరమైన చర్యలు చేపట్టడం. అన్ని ప్రభుత్వ శాఖల్ని ఇందుకు సమాయత్తం చేయడానికి ముందుగా గౌరవనీయ ముఖ్యమంత్రి గారు తమ కార్యాలయం నుండే ఈ పనిని మొదలుపెట్టాలి. పదే పదే కీ.శే. ఎన్టీరామారావు గారి పేరును తలచుకొనే ముఖ్యమంత్రి గారు ఇందుకు ఆయనను ఎందుకు ఆదర్శంగా తీసుకోరు? అని ప్రశ్నించవలసి వస్తున్నది. ఎన్టీయార్ ముఖ్యమంత్రిగా కీలకమైన నిర్ణయాన్ని తీసుకున్నందువల్ల వెంటనే పాలన అంతా తెలుగులోకి మళ్ళింది. ఆ సంగతుల్ని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు గుర్తుకు తెచ్చుకోవాలి.

తెలుగుదేశం పార్టీ పేరులో తెలుగు వున్నదని, తెలుగుదనాన్ని, తెలుగుజాతి ఉనికిని కాపాడుకోవడానికే తాము కంకణం కట్టుకొన్నామని ప్రకటించిన చంద్రబాబునాయుడు గారు ఆ దిశగా కనీస చర్యల్ని అయినా ఎందుకు తీసుకోవడం లేదు? అల వాటులో పొరపాటుగా ఇంగ్లీషులోనే అమరావతి శిలాఫలకాన్ని వేసిన అధికారులను మందలించి, తెలుగులో కూడా ఆ శిలా ఫలకాన్ని-పేరు పలకను- వేయించడానికి ఎందుకు మీనమేషాలు లెక్కపెడుతున్నారు? ఇందుకోసం ఉద్యమాలు చెయ్యాలా? అమరావతిని సాంస్కృతిక కేంద్రం చేస్తామన్నారు ముఖ్యమంత్రిగారు. అందుకు తాము బాధ్యత వహిస్తామన్నారు. మ్యూజియంను ఏర్పాటు చేస్తామన్నారు. చాలా సంతోషం. అయితే - తెలుగుకు చోటు లేకుండా అమరావతి తెలుగువారి సాంస్కృతిక కేంద్రం ఎలా అవుతుంది? ఈ అంశంపై కూడా ముఖ్యమంత్రిగారు నిపుణుల సలహాను తీసుకుంటే బాగుంటుంది.

ఇప్పటికైనా- తమ వాగ్దానాలను అమల్లోకి తేవడానికి గౌ||చంద్రబాబునాయుడు గారు పూనుకోవాలి. వీటికి సంబంధించి తక్షణం తగిన ఉత్తర్వులనివ్వడంతోపాటు వాటి అమలుకు అధికారులను సంసిద్ధం చెయ్యాలి. నూతన రాజధాని నిర్మాణంకోసం, ఆంధ్రప్రదేశ్ను సస్యశ్యామలం చెయ్యడంకోసం, ఆర్థికాభివృద్ధి దిశగా ఐ.టి.అభివృద్ధి దిశగా తీసుకుపోవడం కోసం నడుం బిగించిన ముఖ్యమంత్రివర్యులు తెలుగు వారి అభిమానానికీ, ఆత్మగౌరవానికీ తెలుగు భాషయొక్క ఉన్నతి, వినియోగం మాత్రమే ఆధారమన్న సంగతిని నిజంగా గుర్తిస్తున్నారా? రానున్న రెండేళ్ళ వ్యవధిలో ఇది నిరూపణ కావలసి వుంది. అప్పుడే రానున్న ఎన్నికలలో ఇది తెలుగుదేశం పార్టీకి సానుకూల అంశం కాగలదు.

చివరగా ఒక్కమాట. ఇంగ్లీషుకు దీటుగా ఉన్నతంగా తెలుగును అన్నివిధాలా వినియోగించుకోగలిగితేనే, అందుకు తగ్గట్లు తీర్చిదిద్దుకుంటేనే మనదైన వ్యక్తిత్వంతో కూడిన గొప్ప భవిష్యత్తును తెలుగుజాతి స్వంతం చేసుకోగలుగుతుంది. ప్రభుత్వ పరంగా ప్రోత్సాహాన్నివ్వండి. సింధు, గోపీచంద్, రజనీ లాంటి వాళ్ళు అన్నిరంగాల్లో దూసుకువస్తారు. అంతటి ప్రతిభ మన తెలుగుజాతిది.

తెలుగుభాషాదినోత్సవం సందర్భంగా కీలకమైన వాగ్దానాలు చేసినందుకు, వాటి అమలుకు చర్యలు గైకొంటున్నందుకు- ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడు గారికి జేజేలు.

సామల శేషారావు

కంప్యూటర్లో తెలుగు- ప్రస్తుత స్థితి, భవిష్యత్ కార్యాచరణ

తెలుగుభాషకు ప్రాచీనహోదా సాధించడం కోసం కష్టపడిన వారందరికీ వేవేల మప్పిదాలు. తెలుగుభాషకు ప్రాచీనహోదా రావడం వలన ఎవరికేమి ప్రయోజనం జరిగినా, తెలుగు ఒక భాషగా వేల సంవత్సరాలుగా మనుగడలో ఉందన్నది తెల్లమయింది. ఇన్నోవేషన్లుగా మనుగడలో ఉందంటే దేశ-కాల-సందర్భాల్లో వచ్చిన మార్పులను తట్టుకొని నిలబడి, కొత్తగా వచ్చి జనాదరణ పొందిన పదాలను హత్తుకొని, వృద్ధి చెందుతూ, ప్రపంచంలోనే అత్యధికంగా మాట్లాడే పది భాషల్లో ఒకటిగా, భారత ఉపఖండంలో మాట్లాడే భాషల్లో హిందీ, బంగాళీ తరువాత అతి పెద్ద భాషగా, ద్రావిడ భాషా కుటుంబానికి చెందిన భాషల్లో అత్యధికము మాట్లాడే భాషగా తెలుగు చెలామణి అవుతుంది. కాలానుగుణంగా తన రూప-సౌందర్య-లావణ్యాలను మార్చుకుంటూంటేనే తెలుగులా మనగలిగింది.

ఐతే మనమున్న ఈ ఇరవై ఒకటో శతాబ్దం శాస్త్ర సాంకేతిక యుగం వైపు అడుగులేస్తోంది. గత శతాబ్దంలో లిపి లేని కొన్ని వేల భాషలు కనుమరగవడం మనము చూశాము, తెలుగు లిపిని ఆధారం చేసుకుని బ్రతికిన రెండు-మూడు భాషలూ మనకు తెలుసు. ఆ లిపిలేని భాషలు కనుమరగవడం ఎలా జరిగిందో అలాగే ఈ భాషలు సాంకేతికాలకు తగినట్టుగా మలచబడనట్లయితే తమ ఉనికిని కోల్పోతాయి. ఆయా భాషలను మాట్లాడే వారే నడుం కట్టకుంటే, ఇంకెవరో ఏదో చేస్తారని వేచి చూస్తూ ఉంటే భాషల అస్తిత్వం మెల్లమెల్లగా ప్రశ్నార్థకమవుతుంది. అదే భాష పూర్తి కంప్యూటరీకరణ చెందితే ఇవ్వాలకాకపోతే రేపు భాషను తలకెత్తుకునే వారికి ఆ భాషను వునరుజ్జీవ పరిచే అవకాశం చాలా సులువుగా అందుతుంది. ఆధునిక భాషగా ఆ భాష అస్తిత్వం మరింత సార్థకమవుతుంది. ప్రతి తెలుగువాడు ఈ మంచి పనిలో తన వంతు సాయం చేస్తే ఇది అసాధ్యమేమీ కాదు. ఇంటా-బయటా, బడిలో-గుడిలో తెలుగు వాడకం పెరగాలి. అలా పెరిగినప్పుడే తెలుగులో ఉపాధి కల్పన పెరిగి తద్వారా తెలుగు చదువులు పెరుగుతాయి. ప్రపంచంలో ఏ దేశానికెళ్ళినా అక్కడ జనాలను గమనిస్తే కంప్యూటర్లు, మొబైళ్ళు మొి ఉపకరణాలను వాళ్ళు వారి వారి మాతృభాషలలోనే వాడుకుంటున్నారు, ఒక్క మన దేశంలో తప్ప. వాడకం పెరిగితే తెలుగులో మొబైళ్ళు తయారు చెయ్యటంలో అభ్యంతరం లేదంటారు తయారీదారులు. మొబైళ్ళు తెలుగులో ఉంటే వాడటంలో ఇబ్బంది లేదంటారు వాడుకరులు. మరి సమస్య ఎక్కడ ఉంది?

ఫోను కొనడానికి షాపుకెళ్ళి ఇందులో తెలుగుంటేనే కొంటాను అని అడగటానికి సిగ్గుపడే పరిస్థితి తొలగిపోయే వరకూ, కంప్యూటరు, స్మార్టు టీవీల్లో తెలుగు కనిపిస్తుందంటేనే కొంటామని తెలుగు

వాళ్ళు గట్టిగా అడగనంత వరకూ, తెలుగులో ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలను తేవడం కష్టమే!

భాషకు ఆధునిక హోదా రావాలంటే, కంప్యూటరులో తెలుగు ఉండాలన్నది అందరూ ఒప్పుకొనే విషయమే!

మరి మన తెలుగు, కంప్యూటరుకు ఎంతవరకూ జోడించబడింది? తెలుగును కంప్యూటరులో పూర్తిగా వాడాలంటే ఇంకేమేమి సవాళ్ళున్నాయి అన్న సంగతి తెలుసుకుందాం.

మౌలికంగా తెలుగు- కంప్యూటరుకు అనుగుణంగా ఉంది అనడానికి, మూడు మెట్లు కచ్చితంగా ఎక్కాలి. అవి:

1. కంప్యూటరు, మొబైళ్ళలో తెలుగు చూడడం, వ్రాయడం
2. ఇంటెర్నెట్ లో తెలుగు సమాచారం
3. తెలుగులో కంప్యూటర్లు, ఉపకరణాలు

ఈ మూడు సోపానాలు పూర్తయితే మౌలికంగా తెలుగు ఆధునిక

భాష అవడానికి ఉన్న అడ్డంకులన్నీ తొలగిపోయినట్టే. ఆపై తెలుగు పదాలను కంప్యూటరుకిస్తే-అది మనకా మాటలు చదివి వినిపించడం (టెక్స్ టు స్పీచ్), మనం మాట్లాడిన మాటలను లిపిబద్ధం చేయటం (స్పీచ్ టు టెక్స్), మనం వ్రాసిన పాఠ్యంలో ఉన్న తప్పిపుల పరిశీలన (స్పెల్ చెక్), ఒక పదాన్ని సంబంధించిన పాఠ్యాలలో వెతికి చూపించటం (సెర్చ్ ఇంజన్) మొదలగునవి పూర్తి చేసుకుంటే తెలుగు ఆంగ్లానికి ఏ మాత్రమూ తీసిపోదు.

తెలుగులో కంప్యూటరులో వ్రాయడం ఈవేళ చాలా సులువు. తెలుగు కీబోర్డులు అనేకం అందుబాటులో ఉన్నాయి. ఎవరికి నచ్చిన పద్ధతిలో వాళ్ళు టైపు చేసుకుంటున్నారు. ఫోనెటిక్, లిప్యంతరీకరణ, ఇన్స్క్రిప్టు, మాడ్యూలార్, ఆపిల్, సరళ, పోతన, ఐట్రాన్స్, WX, ఇలా తెలుగింట వంకాయలను ఎన్ని విధాలుగా వండుకుంటారో అన్ని విధాలుగా టైపు చేసుకునే కీబోర్డు లేబెల్లు ఉన్నాయి. ఇంకా, గూగుల్ వెతుకులాట పేజీలో తెలుగును ఎంచుకుంటే, వెతుకుపెట్టెలో టైప్ చేసే స్థలానికి కుడిపక్కగా కీబోర్డు బొమ్మ వస్తుంది, దానిపై క్లిక్ చేస్తే ఫోనెటిక్ కీబోర్డ్ వాడవచ్చు. ఈ ఫోనెటిక్ కీబోర్డు లేదా లిప్యంతరణ కీబోర్డుకున్న వెసులుబాటు, 26 అక్షరాలున్న ఆంగ్ల బొత్తాలకు 56 పైనే ఉన్న తెలుగు అక్షరాలను వ్రాయగలగడం. ఇది కొంచెం

సులువే! ఆంగ్ల 26 అక్షరాలకీ చిన్నబడి పెద్ద బడి ఉంది కదా! అలా 26 బొత్తాలు, కాప్స్ లాక్ లేదా షిఫ్ట్ బటన్ నొక్కిపెట్టి నొక్కితే 52 అవుతాయి. ఇక లాంటి చిహ్నాలు వాడి లేదా h, ae, oo ou, au, ai లాంటి అక్షరాలను కలిపి వాడి మనక్కావలసిన తెలుగు అక్షరాలన్నీ టైపు చేయవచ్చు. అమ్మ అని టైపు చెయ్యాలంటే amma అని టైపు చేస్తే సరిపోతుంది. కానీ ఈ కీబోర్డు అంత సులువూ కాదు. computer అని టైపు చేస్తే చొంపుతేర్ అని వస్తుంది, kaMpyUTar అని టైపు చేస్తే కంప్యూటర్ అని వస్తుంది. అంటే మనం ఇంగ్లీషునే మరో రకంగా వ్రాయటం నేర్చుకుంటున్నామన్న మాట!

ఇక ప్రతి కంప్యూటరులో (మొబైళ్ళలో ఇంకా లేదు) ఇన్స్క్రిప్టు కచ్చితంగా ఎక్కడో ఇమిడి ఉంటుంది, భాషా అమరికలలో మార్పు చేసి ఇన్స్క్రిప్టు కీబోర్డును వాడవచ్చు. ఇన్స్క్రిప్టు (ఇండియన్ స్క్రిప్ట్) కీబోర్డు మొదట్లో కష్టంగా ఉన్నా తెలుగు (భారతీయ భాషాల)కంటూ ప్రత్యేకించి రూపొందించబడింది కాబట్టి, అందులో కాస్త సాంకేతిక సిద్ధాంతాల జోడింపు వలన మిగతా కీబోర్డులకన్న 25% తక్కువ మీటలను వాడి నిర్దుష్టంగా టైపు చేయవచ్చు. తెలుగు అజంత భాష

కదూ, ఆ తత్వాన్ని గుర్తించినదీ కీబోర్డు. కుడి వైపు మీటలన్నీ హల్లు లైతే, ఎడమ వైపు మీటలన్నీ అచ్చులు. మనం టైపు చేసే అక్షరాల్లోని ప్రతి పదం కూడా ఒక కుడి వైపు మీట, ఒక ఎడమ వైపు మీట కలిపి తయారవుతుంది కాబట్టి రెండు చేతులకూ సమానమైన వత్తిడి కలిగుతుంది. హాయిగా టైపు చేయవచ్చు. పైగా ఈ అక్షరానికి ఈ మీటలు అని గుర్తుపట్టే సాధన ఒక వారంలో నేర్చుకుంటే జీవితాంతం ఏ ఇతర సాధనాల మీద ఆధార పడక్కరలేదు.

ఇవి కాక ఎన్నో ఇంటర్నెట్ సాధనాలు మనకందుబాటులో ఉన్నాయి. lekhini.org దాదాపు అందరికీ పరిచయమున్న టైపింగ్ సాధనం. Lekhini.org/inscript, lekhini.org/sarala కూడా వాడి ఆయా కీబోర్డులలో టైపు చేయవచ్చు. పై విధానాలన్ని కూడా యూనికోడ్లో టైపు చేయడానికి వాడే విధానాలు. అను ఫాంట్స్ వారి సాఫ్టువేర్ వాడి వచ్చే పాఠ్యం యూనికోడ్ కాదు కాబట్టి అన్ని చోట్లా అందరూ చదవడానికి సాధ్యపడదని అందరికీ తెలిసే ఉంటుంది.

ఇక కంప్యూటరులో తెలుగు చూడటం గురించి. విండోస్ 98 నాటి నుండే తెలుగు చూపించడం కొన్ని కొన్ని మార్పుల ద్వారా

సాధ్యమే. విండోస్ ఎక్స్పీ వచ్చే నాటికి బంగాళీ సంస్థ ఐకాంప్లెక్స్ అనే ఒక చిన్న సాఫ్టువేర్ ద్వారా తెలుగు యూనికోడ్ ఫాంటు ఒకటి (గాతమి), తెలుగు ఇన్స్క్రిప్ట్ టైపింగు అందుబాటులోకి తెచ్చింది. విండోస్ విస్టా నుండి నేటి విండోస్ పది వరకూ పూర్తి స్థాయిగా తెలుగుని చదువుకునే వెసులుబాటు ఉంది. లినక్సు, మాకింటోష్ లలో తెలుగు చూడటానికి వీలుగా పోతన, వేమన, లోహిత్ తెలుగు అనే ఫాంట్లు గత దశాబ్ద కాలం నుండి అందుబాటులో ఉన్నట్టుగా తెలుస్తోంది. మొబైళ్ళలో కూడా తెలుగు కనపడటానికున్న అడ్డంకులు తొలగిపోయాయి. ఐఫోన్, ఐప్యాడ్లలో ఐఓఎస్ 4 నుండి తెలుగు లిపి(ఫాంట్) అంతర్నిర్మితంగా ఉండటం వలన తెలుగు చదువుకో వచ్చు. ఇంటర్నెట్లో అందుబాటులో ఉన్న ఫాంట్లను జోడించి మరింత అందంగా తెలుగును చూడొచ్చు. బ్లాక్బెరీ, నోకియా లాంటి స్మార్టు ఫోనుల్లో, Marshmallow కన్నా తక్కువ స్థాయి ఆండ్రాయిడ్ ఫోన్లలో తెలుగు కనపడదు. లాలీపాప్ ఆండ్రాయిడ్ వెర్షన్ నుండి గూగుల్ వారి నోట్ ఫాంట్ పుణ్యమా అని లక్షణంగా తెలుగు చదువుకోడానికి కుదురుతుంది. అయితే తెలుగు లేని పై స్మార్టు ఫోనుల్లో(బ్లాక్ బెరీ వగైరా) ఒకరెమిని అనే ఒక ఆప్లికేషన్ను చేర్చి,

బిట్మ్యాప్ ఫాంట్లు వాడి తెలుగును చూడొచ్చు.

కంప్యూటరులో తెలుగు టైపింగు గురించి మరింత తెలుసుకునేందుకు etelugu.org/telugu-typing జాలగూడుకు వెళ్ళండి. మీ ఫోను, స్మార్ట్ టీవీ, కంప్యూటరు, లాప్టాపులలో తెలుగు చూడడం, వ్రాయడంలో ఏమైనా సమస్యలుంటే support@etelugu.org కి ఒక వేగును (ఈమెయిల్) పంపండి.

రెండో మెట్టు గురించి చెప్పుకోవాలంటే ఇంటర్నెట్ (జాలం)లో తెలుగు సమాచారం విపరీతంగా పెరగాలి. మనలో చాలా మందికి ఉన్న అపోహ ఏమిటంటే ఇంటర్నెట్ అంటే ఇంగ్లీష్, ఇంగ్లీష్ తప్ప వేరే ఏమీ ఇంటర్నెట్ లో ఉండవు, ఉన్నా అందులో ఉన్న విషయం సచ్చు-పుచ్చులే!

ఈ పంథా మారనంత వరకూ ఇంటర్నెట్ లో ఇంగ్లీష్ కి ఢీటుగా తెలుగును నిలబెట్టడం కష్టమే. ఇంటర్నెట్ అంటే ఇంగ్లీష్ అన్న మాట ఎంత అబద్ధమో వికీపీడియా ద్వారానే తెలుస్తుంది. వికీపీడియా ప్రపంచభాషలలో విజ్ఞానాన్ని సాధారణ జనావళికి అందించడం కోసం రూపొందించిన ఒక స్వచ్ఛంద జాలగూడు(website). మొత్తం 300 భాషలలో పూర్తిస్థాయిగా మరో 300 భాషల్లో అంకుర స్థాయిలో వికీపీడియా ఉంది. పూర్తిస్థాయి భాషలలో ఉన్న సమాచార మంతా 3 కోట్ల వ్యాసాలుగా ఉంది, అందులో ఇంగ్లీష్లో ఉన్నవి 50 లక్షలు మాత్రమే! అంటే వికీపీడియాలో కేవలం ఆరో వంతు ఇంగ్లీష్ అనమాట, మిగతా ప్రపంచ భాషలు మిక్కిలి వ్యాసాలతో అందుబాటులో ఉన్నాయి. మరి సమస్య ఎక్కడుంది? ఆంధ్రుల చరిత్రను తెలుగులో కాకుండా ఇంగ్లీష్లో చదువుతూ వేమన పద్యాలని ఇంగ్లీషులో చదివి ఆనందించే మనలోనే ఉంది!

ప్రతి ఒక్కరూ నేడు ఏదో విధంగా ఇంటర్నెట్లోకి వస్తూ పోతూ ఉన్నారు. అక్కడ గడిపే సమయంలో మీరు వ్రాసేది కొంతలో కొంత తెలుగులో ఉంటే అది చాలు. మీరు పంపే వేగుల్లో చివరన తెలుగులో మీ సంతకం చేర్చండి. మీ పేరు, కనీసం మారుపేరు తెలుగులో

End of Preview.

Rest of the book can be read @

<http://kinige.com/book/Ammanudi+September+2016>

* * *